

1^ο Ερμηνευτικό σχόλιο (από γραπτό μαθητή)

Κύριο θέμα του ποιήματος, κατά τη γνώμη μου, είναι η διαφθορά του κρατικού μηχανισμού και η ταυτόχρονη προσπάθεια καταστολής ενεργειών που απειλούν αυτή την ελεγχόμενη κατάσταση. Το θέμα αυτό αναδεικνύεται πρωτίστως μέσω της καθοδικής πορείας του νέου δημοσίου υπαλλήλου. Με την αξιοποίηση ασύνδετου σχήματος, το ποιητικό υποκείμενο αναδεικνύει την προσπάθεια του νέου ανθρώπου να βελτιώσει, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, την κατάσταση που επικρατούσε («Εβγαλε ευθύς διαταγές..., ήλεγξε, καυτηρίασε, τιμώρησε...»). Ωστόσο, γίνεται φανερό από τη χρήση ευθύ λόγου «Θα του περάσει» πως όλες του οι πρωτοβουλίες για ανατροπή της διαμορφωθείσας προβληματικής συγκυρίας δεν μπορούσαν να επεκταθούν και να οδηγήσουν σε μια οριστική λύση. Πιο συγκεκριμένα, η δεύτερη αξιοποίηση του ασύνδετου σχήματος («τον αντικαθιστούμε, τον διαγράφουμε, τον εξαφανίζουμε στο κάτω – κάτω») καταδεικνύει τις προθέσεις των «από πάνω» να μην επιτρέψουν τη συνέχιση τέτοιων ενεργειών. Τελικά, επέρχεται η συμμόρφωση αυτού του νέου, ο οποίος φαίνεται να συμβαδίζει με τους ρυθμούς που του επιβάλλονται και να ανελίσσεται κοινωνικά. Το ποιητικό υποκείμενο φαίνεται να αποστασιοποιείται από τέτοιου είδους διαδικασίες καθώς με τη χρήση γ' προσώπου («Εφριξε... ανησύχησαν») προβαίνει σε μια αντικειμενική διατύπωση.

Προσωπικά θεωρώ πως το πρόβλημα της διαφθοράς που κυριαρχεί στη σύγχρονη Ελλάδα καθηλώνει τη λειτουργία του ελληνικού κράτους σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Το ισχύον καθεστώς κατατρώει τη δημιουργικότητα του γεμάτου αυτοπεποίθηση νέου και τον καθιστά εργαλείο του συστήματος που εξυπηρετεί τα συμφέροντα των ανωτέρων. Το άτομο δεν δύναται να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων καθώς είτε συμμορφώνεται με τα προστάγματα των προϊσταμένων είτε, πολύ απλά, χάνει τη θέση του.

[Λέξεις: 247]

2^ο Ερμηνευτικό σχόλιο (από γραπτό μαθητή)

Στο ποίημα περιγράφεται η υποχωρητική στάση ενός Έλληνα επάρχου έναντι στο διεφθαρμένο σύστημα της χώρας. Στην πρώτη στροφή παρουσιάζεται η αρχική αντίδραση του επάρχου μόλις ανέλαβε την εξουσία και αντίκρισε την κατάσταση που επικρατούσε. Το ποιητικό υποκείμενο χρησιμοποιεί ασύνδετο σχήμα και διαβαθμισμένα ρήματα για να περιγράψει τα μέτρα που πήρε ο έπαρχος (ήλεγξε, καυτηρίασε, τιμώρησε) μέσω των οποίων εκδηλώνεται η θέληση και η αποφασιστικότητά του να διορθώσει την κατάσταση. Η άμεση αντίδρασή του αντιμετωπίστηκε ειρωνικά από τους «από πάνω», δηλαδή από τους υψηλότερα ιστάμενους, κάτι που φαίνεται από την ειρωνική χρήση επιθετικών προσδιορισμών («λαμπρού», «ακάθεκτη») και της συντομογραφίας «κ.λπ.». Μέσα από τα λόγια τους που παρατίθενται σε εισαγωγικά, εκφράζεται η βεβαιότητά τους ότι σύντομα ο έπαρχος θα χάσει τον αρχικό του ζήλο («Θα του περάσει»). Εμφανίζονται όμως ιδιαίτερα αδίστακτοι σε περίπτωση που συμβεί το αντίθετο και είναι διατεθειμένοι ακόμα και να τον «εξαφανίσουν» («τον αντικαθιστούμε στο κάτω κάτω»). Τελικά, η διάθεση του επάρχου να επιφέρει αλλαγές χάνεται και ο ίδιος, χωρίς την παρέμβαση των «άλλων», απορροφάται από το διεφθαρμένο σύστημα.

Η στάση που κράτησε ο έπαρχος, επιλέγοντας να υποχωρήσει και να ενσωματωθεί στο διεφθαρμένο σύστημα είναι κατά τη γνώμη μου εσφαλμένη. Η αποφυγή ανάληψης πρωτοβουλιών για ένα πρόβλημα, δε συμβάλλει, σαφώς, στην αντιμετώπισή του. Είναι απαραίτητο γι' αυτό, κάθε άνθρωπος και οι ιδιαίτερα οι άνθρωποι της εξουσίας, να επιδιώκουν το κοινό καλό, παρά τις οποιεσδήποτε πιέσεις που μπορεί να δέχονται και να πράττουν το ηθικά σωστό. (236)

3^ο Ερμηνευτικό σχόλιο (από γραπτό μαθητή)

Βασικός άξονας του ποιήματος, κατά τη γνώμη μου, είναι η απομάκρυνση από την εξουσία των ανθρώπων που οραματίζονται και επιδιώκουν να δημιουργήσουν μια κοινωνία δίκαιη, στην οποία ο ανθρωπισμός θα κυριαρχεί και οι παρανομίες θα καταδικάζονται. Το ποιητικό υποκείμενο αναφέρεται στην ιστορία ενός έπαρχου, ο οποίος προσπάθησε να δημιουργήσει μια τέτοια κοινωνία και με ασύνδετο σχήμα παραθέτει τις δράσεις του που θα συνέβαλαν σε αυτή την προσπάθεια («ήλεγξε, καυτηρίασε... κάτι να περισώσει απ' την καταστροφή»). Ωστόσο, οι ανώτερες πολιτικές ηγεσίες ανέμεναν την παραίτησή του από αυτή την προσπάθεια, ειδάλλως, όπως διαφαίνεται και από την αυτούσια παράθεση των λόγων τους σε ευθύ λόγο («Θα του περάσει... κι αν δεν του περάσει»), θα κατέφευγαν στον αφανισμό του. Ο νέος έπαρχος δεν άργησε να ενταχθεί στο κλίμα των ανωτέρων του και να αφομοιώσει τις απόψεις τους, επομένως δεν χρειάστηκε οι δεύτεροι να προχωρήσουν στην εναλλακτική τους λύση. Μάλιστα, το ποιητικό υποκείμενο ειρωνεύεται τη στάση των ανωτέρων, ειρωνεία που εκδηλώνει μέσω της χρήσης θαυμαστικού (-τον άνθρωπο!-), αφού θεωρεί πως η στάση αυτή, κάθε άλλο παρά ανθρωπιστικό φρόνημα είχε.

Πιστεύω πως οι άνθρωποι που διαθέτουν μια ηγετική θέση οφείλουν να εμφορούνται από ανθρωπιστικές αξίες. Τις αξίες αυτές πρέπει να εφαρμόζουν στις πολιτικές αποφάσεις τους και να μη δρουν ωφελμιστικά, Κανένα προσωπικό συμφέρον δεν πρέπει να υπερέχει έναντι της ανθρώπινης αυταξίας.

[Λέξεις: 215]

4^ο Ερμηνευτικό σχόλιο (από γραπτό μαθητή)

Στο ποίημα το κύριο θέμα που παρουσιάζεται, κατά τη γνώμη μου, είναι η επίδραση που ασκούν οι μεγαλύτερες δυνάμεις στις πιο αδύναμες. Φαίνεται να αναφέρει έναν νέο έπαρχο, ο οποίος διοικεί μια φτωχή επαρχία. Με αυτή την αναφορά απευθύνεται σε μια κοινωνία η οποία καλείται να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που εμφανίζονται μπροστά της. Με τη χρήση της Προστακτικής «ήλεγξε, κατηρίασε, τιμώρησε» παίρνει διαταγές από ανώτερους τις οποίες πρέπει να υπακούσει για την επιβίωση του ίδιου και των γύρω του. Με τον ευθύ λόγο διακρίνεται η αδιαφορία των δυνατών προς τον υπεύθυνο της λειτουργίας της αδύναμης χώρας «θα του περάσει». Δεν νιώθουν απαραίτητη καμιά παρουσία του νέου έπαρχου καθώς, αν ο ίδιος δεν ικανοποιήσει τις επιθυμίες και τα ζητούμενα των δυνατότερων, τότε θα τον εξαφανίσουν και θα βρεθεί ο επόμενος αντικαταστάτης του. Η κοινωνία αυτή δείχνει να είναι πόνια και τα πιο ανεπτυγμένα κράτη να είναι οι παίκτες. Δεν μπορούν να κάνουν τίποτα παραπάνω από το να συμβιβαστούν και να προσπαθήσουν σκληρά για την επιβίωσή τους. Τα σημεία στίξης, επιπλέον, όπως οι παύλες «-τον άνθρωπο!- », καθώς και το θαυμαστικό το χρησιμοποιεί για να αφυπνίσει και να προβληματίσει τον αναγνώστη, καθώς η αναφορά εκτέλεσης και εξαφάνισης προσδιορίζει έναν άνθρωπο. Όλες οι κοινωνίες πρέπει να είναι ανεξάρτητες και οι χώρες να αυτονομούνται. Η καταπίεση των μεγαλύτερα ανεπτυγμένων χωρών περιορίζει την εξέλιξη των άλλων και ο έλεγχος που δέχονται είναι αβάσταχτος.

[Λέξεις: 228]